

Dragon Mining Oy
Kummunkatu 34
83501 OUTOKUMPU

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Petäjävaara 1 - 11

Hakija Dragon Mining Oy
Espoo

Yhteystiedot:
Kummunkatu 34
83501 OUTOKUMPU

Lisätietoja antaa:
Matti Talikka, puh. 040 300 7800

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 13.12.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 6.4.2011.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 30.12.2010 kartat (2 kpl)
- 10.2.2011 esteettömyystodistus
- 18.2.2011 hakemus ja kartat sähköisessä muodossa, maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-aratiedot
- 6.5.2011 kartta, tutkimussuunnitelma; Natura-selvitys; tila-, pinta-ala-, maanomistaja- ja rajanaapuritiedot

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kuusamo (305)

KaivNro 9117/1; valtausalueen nimi: Petäjävaara 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-120-13	Pentinkulma	Virrankylä	7,26
305-422-15-2	Takalo	Virrankylä	15,82
305-422-159-0	Kaukola	Virrankylä	1,73
305-422-16-16	Määttä	Virrankylä	5,69
305-422-16-21	Kivakka	Virrankylä	17,44
305-422-42-16	Kivelä II	Virrankylä	1,89
305-422-43-2	Harju	Virrankylä	6,34
305-422-96-3	Pihlaja I	Virrankylä	1,68
305-422-96-7	Arvunki	Virrankylä	15,56
305-422-96-9	Keskitalo	Virrankylä	15,60
		Yhteensä ha	89,01

KaivNro 9117/2; valtausalueen nimi: Petäjävaara 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-120-16	Mäntyharju	Virrankylä	36,42
305-422-120-4	Mäntyharju I	Virrankylä	4,67
305-422-15-11	Mantala	Virrankylä	1,81
305-422-15-2	Takalo	Virrankylä	6,71
305-422-15-5	Korpela	Virrankylä	13,03
305-422-15-9	Ullala	Virrankylä	0,89
305-422-30-16	Lehto	Virrankylä	1,25
305-422-30-5	Vitikko	Virrankylä	0,92
305-422-40-3	Osala	Virrankylä	30,09
		Yhteensä ha	95,79

KaivNro 9117/3; valtausalueen nimi: Petäjävaara 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-114-36	Turkkila	Virrankylä	17,93
305-422-13-10	Kallenkorpi	Virrankylä	11,36
305-422-147-1	Kotiranta	Virrankylä	9,51
305-422-162-3	Väinölä	Virrankylä	0,54
305-422-27-1	Jaakkola	Virrankylä	27,38
305-422-876-4	Yhteinen vesialue	Virrankylä	8,25
305-422-93-9	Tuomisto	Virrankylä	11,64
305-422-95-2	Patela	Virrankylä	7,77
		Yhteensä ha	94,38

KaivNro 9117/4; valtausalueen nimi: Petäjävaara 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-13-10	Kallenkorpi	Virrankylä	16,54
305-422-13-6	Nikkilä	Virrankylä	27,75
305-422-162-3	Väinölä	Virrankylä	9,82
305-422-31-20	Heikkilä	Virrankylä	2,83
305-422-876-4	Yhteinen vesialue	Virrankylä	1,61
305-422-95-2	Patela	Virrankylä	8,39
		Yhteensä ha	66,94

KaivNro 9117/5; valtausalueen nimi: Petäjävaara 5

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-113-5	Lisä-Nummela	Virrankylä	36,57
305-422-14-11	Isoaho	Virrankylä	23,63
305-422-15-2	Takalo	Virrankylä	0,91
305-422-159-0	Kaukola	Virrankylä	1,53
305-422-162-3	Väinölä	Virrankylä	23,45
305-422-17-26	Lierilä	Virrankylä	2,72
305-422-19-20	Vierelä	Virrankylä	4,16
305-422-43-1	Kolmio	Virrankylä	5,49
305-422-94-4	Pohjasvaara	Virrankylä	1,45
		Yhteensä ha	99,91

KaivNro 9117/6; valtausalueen nimi: Petäjävaara 6

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-30-16	Lehto	Virrankylä	8,99
305-422-43-2	Harju	Virrankylä	68,39
305-422-94-2	Ritvala	Virrankylä	0,19
305-422-94-4	Pohjasvaara	Virrankylä	0,07
305-422-94-6	Isoaho	Virrankylä	0,42

305-422-95-13	Vuorela	Virrankylä	8,10
305-422-96-11	Pihlaja	Virrankylä	8,05
305-422-96-7	Arvunki	Virrankylä	2,71
		Yhteensä ha	96,92

KaivNro 9117/7; valtausalueen nimi: Petäjävaara 7

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-120-12	Kuusimäki	Virrankylä	11,08
305-422-120-13	Pentinkulma	Virrankylä	7,25
305-422-15-2	Takalo	Virrankylä	3,29
305-422-17-24	Peltokorpi	Virrankylä	6,38
305-422-30-16	Lehto	Virrankylä	27,28
305-422-43-2	Harju	Virrankylä	36,19
305-422-94-7	Kujansuu	Virrankylä	3,06
305-422-96-9	Keskitalo	Virrankylä	5,32
		Yhteensä ha	99,85

KaivNro 9117/8; valtausalueen nimi: Petäjävaara 8

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-113-5	Lisä-Nummela	Virrankylä	24,89
305-422-120-12	Kuusimäki	Virrankylä	16,52
305-422-13-10	Kallenkorpi	Virrankylä	4,49
305-422-16-14	Harjala	Virrankylä	24,32
305-422-16-16	Määttä	Virrankylä	4,28
305-422-16-20	Rintelä	Virrankylä	3,18
305-422-16-7	Harjasuo	Virrankylä	2,36
305-422-19-2	Pitkäaho	Virrankylä	13,74
305-422-31-15	Kanasenlahti	Virrankylä	2,36
305-422-96-9	Keskitalo	Virrankylä	0,96
		Yhteensä ha	97,10

KaivNro 9117/9; valtausalueen nimi: Petäjävaara 9

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-13-10	Kallenkorpi	Virrankylä	52,36
305-422-16-14	Harjala	Virrankylä	11,70
305-422-96-11	Pihlaja	Virrankylä	0,52
305-422-96-12	Neljännes	Virrankylä	6,14
305-422-96-13	Arjanpalsta	Virrankylä	9,15
305-422-96-14	Kultamaa	Virrankylä	19,30
305-422-96-8	Harjasuo	Virrankylä	0,64
		Yhteensä ha	99,81

KaivNro 9117/10; valtausalueen nimi: Petäjävaara 10

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-405-20-6	Rintelä	Kallunki	12,27
305-405-20-8	Kankaanpää	Kallunki	10,72
305-422-96-12	Neljännes	Virrankylä	6,44
305-893-10-1	Kuusamon valtionmaa	Valtion metsämaat	7,28
		Yhteensä ha	36,71

KaivNro 9117/11; valtausalueen nimi: Petäjävaara 11

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
305-422-44-10	Pitkälahti	Virrankylä	2,28
305-422-44-13	Pitkäniemi	Virrankylä	2,92
305-422-44-16	Sakari	Virrankylä	20,99
305-422-44-25	Pasila	Virrankylä	0,54
305-422-44-26	Mustola	Virrankylä	13,55
305-422-44-28	Purola	Virrankylä	16,72
305-422-45-43	Nurmela	Virrankylä	0,27
305-422-45-45	Pihlaja	Virrankylä	9,59
305-422-876-4	Yhteinen vesialue	Virrankylä	0,45
		Yhteensä ha	67,31

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 943,73 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haetut valtausalueet sijaitsevat Alakitkan paliskunnan poronhoitoalueella sekä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien Kokkojärvi-Kuivajärvi (FI1101639) ja Harjusuo-Laurinkorpi (FI1101622) alueiden läheisyydessä.

Polar Mining Oy:llä on ollut aiemmin valtausoikeus osaan nyt haettuihin alueisiin. Valtausoikeudet ovat päättyneet 31.12.2008. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain mukaan kysymyksessä valtauksen este. Tukes voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakija on rajannut haetusta valtausalueesta Kuusamon kaupungin esteettömyystodistusta varten antamassa lausunnossa mainitut valtauksen esteet, joten haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 2.8.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 11.9.2013 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 11.9.2013.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:

7.8.2013 Koillissanomat -lehdessä

7.8.2013 Virallisessa lehdessä

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyn määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9117/1	Petäjävaara 1
2. Kaivosrekisterinumero 9117/2	Petäjävaara 2
3. Kaivosrekisterinumero 9117/3	Petäjävaara 3
4. Kaivosrekisterinumero 9117/4	Petäjävaara 4
5. Kaivosrekisterinumero 9117/5	Petäjävaara 5
6. Kaivosrekisterinumero 9117/6	Petäjävaara 6
7. Kaivosrekisterinumero 9117/7	Petäjävaara 7
8. Kaivosrekisterinumero 9117/8	Petäjävaara 8
9. Kaivosrekisterinumero 9117/9	Petäjävaara 9
10. Kaivosrekisterinumero 9117/10	Petäjävaara 10
11. Kaivosrekisterinumero 9117/11	Petäjävaara 11

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille sekä paliskunnalle, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Virallisessa lehdessä ja Koillissanomat -lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Meeri Myllykangas
ylitarkastaja

LIITTEET Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Valtaushakualueella aiemmin suoritettujen malminetsintätutkimusten tulosten perusteella alueelta tunnetaan lukuisia kulta- ja kullan seuralaismetallien viitteitä. Aiemmat malminetsintätutkimukset sisältävät mm. geofysikaalisia mittauksia, maaperänäytteenottoa, tutkimusojien kaivutyötä sekä timanttikairausta.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Valtaushakemusalueella suoritettavat aiemmat malminetsintätutkimukset ja niistä kertynyt aineisto luovat pohjan tuleville tutkimuksille. Valtaushakualueilla on suunniteltu tehtäväksi:

- Historiallisen malminetsintäaineiston modernisointi ja uudelleen tulkinta. Esimerkiksi geokemiallisen näytteenotto- ja geofysikaalisen mittausaineiston uudelleentulkinta moderneja tietoteknisiä sovelluksia hyväksikäyttäen.
- Vanhojen kairasydänten uudelleenraportointi ja tarvittaessa analysointi.
 - Tarvittaessa suoritetaan täydentävää geokemiallista näytteenottoa (lapio, moreeni, kalliomurske).
 - Tarvittaessa suoritetaan täydentäviä geofysikaalisia mittauksia.
- Ohuen maapeitteen alueella voidaan suorittaa tutkimusmontutusta sulan maan aikana. Tutkimusmontut täytetään tutkimusten päätyttyä.
- Potentiaalisten kultapitoisten vyöhykkeiden esiintymistä voidaan testata syväkairauksin.
- Jo havaittujen kultapitoisten vyöhykkeiden laajuutta ja kultapitoisuustasoja voidaan tutkia syväkairauksin.

Suoritettavat tutkimustoimet tarkentuvat tutkimusten edetessä ja malminetsinnällisen aineiston karttuessa.

Kokonaisuutena mahdolliset maastovahingot ovat pieniä (esim. taimi- ja puustovahinkoja), ja ne korvataan lainmukaisesti täysimääräisinä maanomistajille.

Malminetsintätutkimuksien vaikutus alueen muuhun käyttöön on vähäistä. Kokemusten sekä poroisäntien kanssa käymien keskustelujen perusteella malminetsinnästä porotaloudelle aiheutuvat haitat ovat vähäisiä. Myös malminetsinnän yleensä kohteellinen luonne minimoi haittavaikutuksia. Hakija pyrkii malminetsintätoimissaan minimoimaan sekä ympäristölle että alueen muille käyttäjille, kuten porotaloudelle, aiheutuvat haitat.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kuusamon kaupunki

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että haetut valtausalueet muodostavat laajan alueen, jonka luontoarvot eivät ole lautakunnan tiedossa. Tämän johdosta tulisi ennen malminetsintään ryhtymistä, edellyttää hakijalta niiden selvittämistä. Auerajauksen Petäjävaara 11 sisälle osin ulottuva Kiehtäjän ranta-asemakaava kiinteistöllä 44:30 on saanut lainvoiman 5.7.2012. Ranta-asemakaavan alueet tulee rajata pois valtausalueelta. Lautakunta pyytää lisäksi malminetsintäluvan myöntävää viranomaista (TUKES) ottamaan huomioon, että haetuilla alueilla esiintyy uraania.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtaushakemuksessa mainittu alue sijaitsee lähimmillään noin kymmenen kilometriä Rukatunturista koilliseen. Valtausalueiden ”keskelle” jää Kuusamon kultakaivoksen pohjoinen louhinta-alue ja VE1:n mukainen Juomasuolle suunniteltu rikastustoiminta. Kuusamon kultakaivoksen YVA-menettely on kesken.

Valtausalueiden läheisyyteen sijoittuu kaksi Natura-aluetta: Kokkojärvi–Kuivajärvi (FI1101639) kaakossa sekä Harjasuo–Laurinkorpi (FI1101622) idässä ja koillisessa. Erityisesti Harjasuo–Laurinkorpi sijaitsee aivan valtausalueen rajan tuntumassa, lähimmillään n. 40 metrin etäisyydellä. Harjasuo–Laurinkorpi on suojeltu SCI-alueena ja se kuuluu soidensuojeluohjelmaan. Kokkojärvi–Kuivajärvi on suojeltu SPA-alueena ja alue kuuluu lintuvesiensuojeluohjelmaan. Kuivajärven osa-alue sijaitsee lähimmillään 700 metrin etäisyydellä haetuista valtausalueista, Kokkojärvi hieman kauempana. Luonnonsuojelulain 65 § perusteella hankkeessa, joka yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden kanssa todennäköisesti heikentää merkittävästi Natura-alueen luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura-verkostoon, tulee arvioida vaikutukset Natura-alueeseen. Tutkimustoimenpiteiden suorittamisen edellytyksenä on, ettei Natura-alueelle aiheudu haitallisia vaikutuksia. Lupahakemuksesta ei käy ilmi, mitä tutkimustoimenpiteitä aiotaan suorittaa Harjasuo–Laurinkorpi Natura-alueen välittömässä läheisyydessä. Näillä tiedoilla ei voida varmistua siitä, ettei Natura-alueeseen voisi olla vaikutuksia, mikäli esim. tutkimusmontutusta ja syväkairauksia on tarkoitus toteuttaa aivan Harjasuon läheisyydessä. Jos tutkimustoimenpiteitä suoritetaan Natura-alueen lähellä (n. 300 metrin etäisyydellä), hakijan on esitettävä suunnitelma tutkimustoimenpiteistä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ennen tutkimustöiden aloittamista, jotta toimenpiteiden haitattomuudesta voidaan varmistua. Valtion omistuksessa olevan Harjasuon pohjoisen osa-alueen (Peurakoskensuo) lähellä toimittaessa myös Metsähallituksen Luontopalveluihin tulee olla yhteydessä ennen tutkimusten aloittamista.

Usealla valtausalueella sijaitsee luonnontilaisia suoalueita. Erityisesti alueilla Petäjävaara 2, 3, 7, 8 ja 10 sijaitsee peruskartan ja ilmakuvan perusteella suurempia luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia kohteita.

Ympäristöhallinnon Hertta-tietokannan perusteella lupahakemuksen alueella esiintyy useita uhanalaisia lajeja mm. kuusamonnokkasara (VU), ruosteheinä (EN), neidonkenkä (VU) ja lettokehräsammal (VU). Ruosteheinä, kuusamonnokkasara ja neidonkenkä ovat rauhoitettuja kasvilajeja (LSL 42 §), joiden hävittämiseen tarvitaan lupa ELY-keskukselta (LSL 48 §). Neidonkenkä on luontodirektiivin liitteen IV (b) mukainen tiukasti suojeltava laji. Lettokehräsammal on erityisesti suojeltava laji (LSL 47 §). Ennen kairauksien, näytteenoton

yms. tutkimustoiminnan aloittamista hakijan tulee pyytää tarkemmat tiedot mainittujen lajien esiintymäpaikoista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, jotta hakija voi varmistua, ettei tiedossa olevaa uhanalaisen lajin esiintymispaikkaa hävitetä. Tietopyynnöt pyydetään lähettämään ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi). ELY-keskus huomauttaa, että hakija on vastuussa toimiensa ympäristövaikutuksista ja hakijan on oltava tarvittaessa tietoinen ja pystyttävä säilyttämään sellaisetkin uhanalaisten ja suojeltavien lajien esiintymät, jotka eivät ole ELY-keskuksen tiedossa.

Alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, jossa valtausalueelle ei ole osoitettu maankäyttövarauksia. Valtausalueen pohjoisosaa kuuluu 6.11.2008 hyväksytyyn Kuusamon oikeusvaikutteiseen osayleiskaavaan ja siinä Petäjävaaran kautta on osoitettu varaus paikalliselle ulkoilureitille. Muilta osin valtausalue kuuluu 22.8.1994 hyväksytyyn Juuman oikeusvaikutuksettomaan rantayleiskaavaan. Rantayleiskaavassa valtausalue on kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousaluetta. Valtausalueen pohjoisosassa on osa 23.5.2012 hyväksytyä Kiehtäjän ranta-asemakaavaa, jossa valtausalueelle on osoitettu mm. kaksi matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta. Valtausalueella ei ole inventoituja arvokkaita maisema-alueita tai kulttuuriympäristöjä.

Valtausalueilla ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Mahdollisesti alueella sijaitsevat talousvesikaivot tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Alueella Petäjävaara 3 näyttäisi sijaitsevan luonnontilaisia pienvesiä. Tutkimuksia tehtäessä on huomioitava, että tehtävistä toimenpiteistä ei saa aiheutua lähteen, puron, noron taikka enintään 1 ha lammen luonnontilan säilymisen vaarantamista (vesilaki 2. luvun 11 § ja 3. luvun 2 §).

Kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta luontoa ja maisemaa enempää kuin tutkimusten on kannalta välttämätöntä. Eryyisesti luonnontilaisilla suoalueilla tutkimustoimenpiteet on parasta suorittaa jäätyneen maan aikana luontoon jäävien muutosten minimoimiseksi. Tutkimusten jälkeen maastoon syntyneet jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

ELY-keskus huomauttaa, että mikäli tutkimukset johtavat siihen, että kaivostoiminnan aloittamista harkitaan, tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja luonnonsuojelulain 65 §:n mukaiset säännökset uusien selvitysten ja vuorovaikutusmenettelyjen tarpeesta.

Alakitkan paliskunta

Dragon Mining Oy on hakenut tutkimuslupaa (valtausoikeus) kullan ja "seuralaismetallien" (Kuusamon kultakaivoksen YVA-ohjelman mukaan oletettavasti mm. uraani) etsimiseksi. Valtaushakemuksen tarkoituksena on tutkia alueen malmivarat mahdollista kaivostoimintaa varten.

Haetut valtausalueet sijoittuvat kokonaisuudessaan Alakitkan paliskunnan alueelle. Haettujen valtausten pinta-ala on laaja, yhteensä yli 950 ha.

Alakitkan paliskunnalla on alueella pysyväksi tarkoitettu poronhoidon harjoittamisoikeus, joka on turvattu erityislilla, poronhoitolilla (PHL, 848/1990). Poronhoitoa saa harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- ja hallintaoikeudesta riippumatta (PHL 3§). Lain 53§ määrää myös neuvotteluista poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavan hankkeen sijoituksessa valtion maille.

Alakitkan paliskunnan suurin sallittu poroluku on 1600 eloporoa. Paliskunnassa on 43 poronomistajaa perheineen, jotka saavat kokonaan tai osittain elantonsa poroelinkeinosta. Alakitkan paliskunnan osakkaat harjoittavat elinkeinoaan valtaushakemuksessa mainituilla alueilla. Yhteensä alueella vasoo ja laiduntaa kesällä noin 300 poroa. Malminetsintätoiminta tapahtuu samalla alueella, missä paliskunnan porot laiduntavat ja poronhoitajat tekevät poronhoitotyötään.

Haitat ja vahingot poronhoidolle

Alakitkan paliskunta vaatii poronhoidon huomioon ottamista kaikessa alueellaan tapahtuvassa toiminnassa ja neuvotteluvollisuuden asettamista Dragon Mining Oy:lle sekä mahdollisille kolmansille osapuolille. Tutkimustoiminta ei saa vaarantaa poronhoidon toimintaedellytyksiä alueella tai sen vaikutuspiirissä.

Haetut valtausalueet ovat porojen keväisiä vasoma-alueita, joiden rauhallisuus on erityisen tärkeää vasomisen onnistumisen kannalta. Myöskään tiineyden loppuvaiheessa kevättalvella poroille ei saa aiheutua ylimääräistä energian kulutusta ja stressiä häiriön vuoksi. Pahimmassa tapauksessa häiriö tai porojen laukottaminen kriittisenä aikana voi johtaa vasojen luomiseen. Poronhoitolaki kieltää porojen pelottelun ja määrää pelottelemisesta poronomistajalle tai paliskunnalle aiheutuneista vahingoista korvauksiin (PHL 42§). Erityisesti mikäli alueella tehdään matalalentomittauksia, häiritsevät ne poroja. Myös muu liikkuminen ja melu voi säikytellä poroja. Mikäli tutkimuslupa myönnetään, toiminta tulee ajoittaa sellaiseen vuodenaikaan, että niistä on mahdollisimman vähän haittaa eläimille.

Alakitkan paliskunta suorittaa alueella poronhoitotöitä. Alue on vasoma-alueita ja porojen kesälaidunta. Alueella merkitään vasoja juhannuksen tienoilla siirrettävien aitojen avulla. Avonaiset kaivosojat ja montut ovat turvallisuusriski etenkin poronvasoille. Valtausten tutkimustoiminta voi sijoittua myös porojen kuljetusreitille. Tutkimustoiminnan kanssa samanaikainen poronhoitotyö voi vaikeutua ylimääräisen häiriön vuoksi (melu ja liike koneista, kaivamisesta, kairauksista ym.). Poronhoidon onnistumisen kannalta on tärkeää, että tutkimustöistä tiedotetaan ja ne sopeutetaan poronhoidon rytmiin. Kriittisinä aikoina tulee välttää maastotöitä alueilla, joilta poroja kootaan ja kuljetetaan aitoihin. Yhteydenpito paliskunnan kanssa on tällöin ensiarvoisen tärkeää.

Poronhoitajien ja porojen turvallinen liikkuminen alueella tulee taata kaikissa olosuhteissa. Kaivosojia ja monttuja ei saa jättää avonaisiksi ilman valvontaa tai merkitsemistä. Mikäli tutkimusmonttuja tai oja on pakko jättää auki, tulee ne merkitä niin, ettei niihin ajeta vahingossa poronhoitotöiden yhteydessä. Monttujen merkitsemiseen ei saa käyttää lippusiimaa, joka voi tarttua porojen sarviin. Poro joutuu raahaamaan siimaa ja keppejä perässään ja tarttua niistä kiinni johonkin tai kuristua hengiltä. Mikäli kuoppia pitää merkitä, tulee se tehdä muovisilla, heijastimellisilla auraskepeillä tai aidata tukevilla aitamateriaaleilla. Alueelle ei saa jäädä pystyyn metallisia kairausputken päitä, joihin poromiehet voivat ajaessa rikkoa maastoajoneuvonsa. Alueelle ei saa jäädä romua, joihin porot astuessaan loukkaavat koparansa, kärsivät ja kuolevat tai joudutaan lopettamaan.

Mikäli alueella tapahtuu porovahinkoja, on niistä ilmoitettava paliskunnalle. Myös mikäli metsästä löytyy kuolleita poroja, tulee niistä ilmoittaa paliskunnalle, jotta ne saadaan mahdollisten korvausten piiriin. Malminetsintätoiminnasta poronhoidolle aiheutuvat vahingot tulee korvata täysimääräisesti (PHL 42 §).

Radioaktiivisten massojen käsitleminen on suuri riski poronhoidolle

Alueen kultamalmassa on tietävästi paikoin uraania korkeina pitoisuuksina. Valtaushakemuksissa ei kerrota miten taataan etteivät radioaktiiviset aineet aiheuta

vahinkoa. Uraanin käsittely vaatii erityistä huolellisuutta ja osaamista. Ympäristöön ei saa jäädä tutkimustoiminnasta ja radioaktiivisista aineista jäämiä. Mikäli poronlihasta mitataan kohonneita pitoisuuksia, menetetään puhtaan lihan imago pitkäksi aikaa. Tällöin on uhkana että lihan maine menee paitsi Alakitkan paliskunnan alueella, myös koko poronhoitoalueella (vrt. Tšernobylin onnettomuuden jälkeinen aika). Menetettyä mainetta on erittäin vaikea palauttaa, vaikka tilanne jossain vaiheessa korjaantuisikin.

Toiminnassa on noudatettava suurta huolellisuutta: kasvillisuutta ei saa tarpeettomasti tuhota, eläinten laidunnus- ja vasomarauhaa tulee kunnioittaa ja poronhoitotöitä ei saa vaikeuttaa.

Alakitkan paliskunta vastustaa uraanin tutkimusluvan myöntämistä riittämättömien selvitysten vuoksi. Uraanin tutkimustoiminta ja käsittely on liian suuri riski poroelinkeinolle. Paliskunnan porojen ja poronhoitajien turvallisuus ei ole taattu.

Lupaviranomaisten tulee vaatia toiminnasta poroelinkeinolle aiheutuvien vaikutusten selvittämistä. Mikäli tutkimuslupa myönnetään, tulee sille asettaa erittäin tiukat ehdot muun muassa turvallisuuskysymyksissä. Valvonta tulee järjestää niin tutkimustyön aikana kuin sen päättymisen jälkeenkin.

Mikäli tutkimuslupa myönnetään, tulee kaikki toiminnan aikana ja myöhemmin ilmenevät haitat poroelinkeinolle korvata täysimääräisesti. Myös poronlihan imagolle aiheutuneet vahingot tulee korvata.

Alakitkan paliskunnalle tulee mahdollisen tutkimusluvan lupaehtoisissa taata riittävä informaation saanti toiminnasta paliskunnan alueella.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Mielipiteen esittäjät ovat kukin vastustaneet valtaushakemuksen hyväksymistä. Vastustuksen perusteena on tuotu esiin mm. hankkeen kielteiset vaikutukset matkailuun, vapaa-ajan viettoon ja luonnolle. Myös hakijan toimintaa on kritisoitu.

(kiinteistön Kallenkorpi 305-422-13-10 omistajana)

1. Miksi liitteissä ei mainita ollenkaan uraania? Kuitenkin on kiistatta todettu, että kulta on sitoutuneena samaan kiviainekseen uraanin kanssa. Mahdollisen kaivoksen syntyessä on kyseessä kulta-uraanikaivos ja luvat pitäisi kaiketi käsitellä siltä pohjalta.

2. Kuka määrittelee korvaukset a) valtausvaiheessa, b) mahdollisen kaivoksen synnyttyä, ja mitkä ovat korvauserusteet?

Vakituisesti valtauksen läheisyydessä asuvana vastustan jyrkästi koko kaivoshanketta. Kuusamo on merkittävä matkailupitäjä ja kulta-uraanikaivos ei sovi ollenkaan pitäjän imagoon.

Mielipiteen esittäjä ei halua, että puhdas ja ainutlaatuinen luonto ja elinympäristö tuhoetaan ikuisiksi ajoiksi.

Rakennus ja Kiinteistömarkkinointikamari Oy (kiinteistön 305-422-14-11 Isoaho omistajana)

Yhtiö vastustaa Dragon Mining Oy:n Petäjävaara 1 - 11 -valtauksen ulottamista yhtiön omistaman Isoaho RN:o 14:11 -tilan alueelle (305-422-14-11).

Yhtiö on rakentanut Isoaho RN:14:11 tilalle vuonna 2012 valmistuneen ison kelorakenteisen huvilan ja yhtiöllä on merkittäviä lisärakennussuunnitelmia (7 lisärakennusta, yhteensä non 1.000 kem2, rakennuslupa-asia vireillä). Yhtiö on jo varautunut lisärakentamiseen kustantamalla alueelle vedetyn riittävävirtaisen sähkövoimajohdon.

Valtausalueen alle jäämisellä on merkittävä yhtiön omistaman kiinteistön arvoa alentava vaikutus ja kiinteistön alue tulee poistaa haetulta valtausalueelta.

Suomen Kalastusretket (kiinteistön 305-422-44-30 Harju maanomistajana; mielipiteen esittäjän kiinteistö on rajattu valtausalueen ulkopuolelle kuulemisen jälkeen)

Mielipiteen esittäjä pyytää huomioimaan, että valtaushakemusalueella Petäjävaara 11 mielipiteen esittäjän omistamien maiden osalta tilalla 305-422-44-30 sijaitsee 23.5.2012 vahvistettu kalastusmatkailun ranta-asemakaava alue. Kaava-alueen korttelit 1 ja 2 sijaitsevat valtaushakemuksen alueella. Korttelissa 2 on lisäksi myönnetty rakennuslupa Enive Oy:lle ja rakennustoiminta on aloitettu.

Kaava alueella toimii Kitkajoen Harjustuvat niminen kalastusmatkailualue jota johtaa myy ja markkinoi Suomen kalastusretket Oy <http://www.fef.fi/mokkimajoitusta.html>

Pyydän rajaamaan valtaushakemuksen pois em. kaava-alueelta.

(kiinteistöjen 305-422-15-2 Takalo ja 305-422-96-9 Keskitalo maanomistajana)

Takalon tila on mielipiteen esittäjän poikien nimissä . Vain on täysikäinen. Keskitalo on mielipiteen esittäjän nimissä. Keskitalon tilalla on asuinrakennus, jossa asutaan. Tämän asunnon juoma- ja käyttövesi tulee Takalon tilan kaivosta.

Mielipiteen esittäjä haluaa, että otettaisiin huomioon tämä vesiasia, ettei pohjavesi menisi pilaan. Koska samalla Takalon tilalla sijaitsee myös hete. Mielipiteen esittäjä toivoo myös, että jos tutkitaan näillä alueilla, niin otettaisiin huomioon luonnon omat arvot.

Mielipiteen esittäjä toivoo omasta, poikiensa sekä kyläläisten puolesta ettei koko kaivosta tulisi ollenkaan.

Nokia Asset Management Oy (kiinteistöjen 305-422-17-24 Peltokorpi, 305-422-30-5 Vitikko, 305-422-96-7 Arvunki ja 305-422-96-8 Harjasuo maanomistajana)

1. Yleistä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on 2.8.2013 päivätyllä kirjeellään pyytänyt Nokia Asset Management Oy:tä jäljempänä: "NAM") esittämään mielipiteensä Dragan Mining Oy:n tekemästä NAM:n omistamiin kiinteistöihin kohdistuvasta kaivoslain mukaista tutkimuslupaa koskevasta hakemuksesta. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston pyynnön mukaisesti NAM lausuu valtaushakemuksesta mielipiteensä seuraavassa:

2. NAM:n omistamilla kiinteistöillä harjoitettava toiminta

NAM omistaa valtaushakemuksen kohteena olevalta alueelta seuraavat kiinteistöt:

305-422-17-24, 305-422-30-5, 305-422-96-7 ja 305-422-96-8.

Hakemuksen kohteena olevasta alueesta em. kiinteistöjen alueelle sijoittuu yhteensä noin 26,21 ha suuruinen alue.

NAM:n omistamilla kiinteistöillä sijaitsee Tikkuniemen majoitus- ja koulutuskeskus, joka toimii erilaisessa Nokia-konsernin edustus-, koulutus-, ja virkistyskäytössä. Tikkuniemessä järjestettävät tilaisuudet hyödyntävät ympäröivää luontoa, ja näin luontoaivoilla on erityinen merkitys Tikkuniemen käytölle sen nykyisessä käyttötarkoituksessa, eikä alueen käyttö Nokia-konsernin toiminnassa rajoitu pelkästään Tikkuniemessä sijaitsevien rakennusten pihapiiriin. Kulku NAM:n omistamalle alueelle on rajoitettu siten, että ajoneuvoliikenne alueelle on rajoitettu portilla. NAM:n omistamat alueet muodostavat Tikkuniemen majoitus- ja koulutuskeskuksen kanssa yhtenäisen kokonaisuuden, jonne pääsyä on yleisöltä sanotulla tavalla rajoitettu.

Hakemuksen kohteena olevan malminetsintäluvan nojalla etsintätöiden harjoittajalla on mahdollisuus paitsi tutkia geologisia olosuhteita myös mm. siirtää tai rakentaa tutkimustoimintaa varten tarpeellisia väliaikaisia rakennelmia ja laitteita. Valtausalueita koskevan kartan mukaan lyhyin etäisyys valtausalueen rajalta Tikkuniemen rakennuksiin on noin 1.200 metriä. Valtauksen mahdollistama etsintätö saattaa jo sellaisenaan aiheuttaa jonkinasteista melu-, pöly- yms. haittaa Tikkuniemessä harjoitettavalle toiminnalle. Tätä olennaisempaa on kuitenkin etsintätöistä alueen luontoarvoille aiheutuva haitta. Luontoarvojen heikkeneminen tai menetys heikentää merkittävästi Tikkuniemen käyttöedellytyksiä sen nykyisessä käyttötarkoituksessa ja laskee siten olennaisesti NAM:n maaomistusten arvoa.

Mikäli valtaushakemus ja sen mukainen etsintätö johtaa varsinaiseen kaivostoimintaan NAM:n omistamilla alueilla, korostuu toiminnasta ja siitä aiheutuvista ympäristövahingoista aiheutuva haitta Nokia-konsernin alueella harjoittamalle toiminnalle entisestään, eikä NAM:n omistaman alueen käyttö sen nykyisessä käyttötarkoituksessa ole enää mahdollista.

3. Malminetsintä luvan nojalla

Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvaa etsintätöitä säännellään kaivoslain 11 §:ssä, jonka 2. momentin 2-kohdan mukaan malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle. Saman lainkohdan 5-kohdan mukaan etsintätöistä ei saa aiheutua merkittävää maisemallista haittaa.

Edellä todetulla tavalla valtaushakemuksen kohteena olevia NAM:n omistamia alueita käytetään aktiivisesti Nokia-konsernin toiminnassa edellä kuvattuihin käyttötarkoituksiin.

Koska etsintätöiden vaikutukset ovat todetulla tavalla Nokia-konsernin harjoittamalle toiminnalle merkittävät, ei valtaushakemuksen tarkoittamaa malminetsintätyötä ole mahdollista suorittaa NAM:n omistamalla alueilla ilman, että etsintätöistä aiheutuisi merkittävää haittaa alueen luontoarvoille ja sitä kautta Nokia-konsernin harjoittamalle elinkeinotoiminnalle.

Kaivoslain 45 §:n mukaan malminetsintälupa voidaan myöntää ainoastaan, jos hakija osoittaa, että kaivoslaissa tarkoitetut edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole laissa säädettyä estettä. Edellä sanotulla tavalla luvan nojalla tapahtuvaa malminetsintää ei ole mahdollista toteuttaa NAM:n omistamalla alueella siten, että kaivoslain 11 §:n edellytykset täyttyisivät. Tämän mukaisesti hakemuksen kohteena olevaa malminetsintälupaa ei tule joko myöntää ollenkaan tai vaihtoehtoisesti NAM:n omistamat alueet tulee rajata malminetsintäluvan kohteena olevan alueen ulkopuolelle.

4. Yhteenveto

Edellä todetulla tavalla malminetsintäluvan myöntäminen NAM:n omistamiin em. kiinteistöihin aiheuttaa merkittävää haittaa Nokia-konsernin Tikkuniemen majoitus- ja kurssikeskuksessa harjoittamalle toiminnalle mm. ääni- ja pölyhaittana sekä erityisesti luontoarvojen heikkenemisen vuoksi. Näin ollen hakemuksen kohteena oleva malminetsintälupa aiheuttaisi merkittävää haittaa Nokia-konsernin kohteessa harjoittamalle elinkeinotoiminnalle sekä alueen maisemallisille ja luontoarvoille.

Koska hakemuksen kohteena olevan luvan mukainen toiminta ei tältä osin täyttäisi kaivoslain 11 §:n 2. momentissa todettuja edellytyksiä, tulee malminetsintälupa joko kokonaisuudessaan hylätä tai vaihtoehtoisesti NAM:n omistamat alueet tulee rajata malminetsintäluvan tarkoittaman alueen ulkopuolelle.

Mikäli NAM:n omistamiin edellä mainittuihin kiinteistöihin kuitenkin myönnetään malminetsintälupa tässä lausumassa esitetystä huolimatta, on NAM pakotettu hakemaan muutosta malminetsintälupaa koskevaan päätökseen hallinto-oikeudelta.

Kitkan Viisaat ry

Vaatimus:

Katsomme, että kyseinen valtaushakemus ei sisällä riittävää informaatiota hankkeesta ja vaadimme valtaushakemuksen tässä muodossa hylättäväksi.

Hanke on myös kuulutettu vanhan kaivoslain vastaisesti, erityisesti sen vuoden 2006 uraaniasetuksen, jonka mukaan jos valtauksessa on tunnettu uraanimalmio (kuten Kitkajoen "Juomasuon-Pohjasvaara-Petäjävaaran alueella) on se kuulutettava uraani mineraali mainiten. Petäjävaaran valtauksat ovat Juomasuon ympärillä. Alueen kova uraanimalmio on Dragon Mining yhtiön tiedossa ja myös TUKESin virkamiesten. STUK:in raportissa 28.10.1992 "Säteilymittaukset Juomasuon louhoksessa" s. 2) koelouhinnan aikana todetaan (suora lainaus) : "Jo louhittu malmi oli yllättävän uraanipitoista. Kasan päältä mitatut annosnopeudet olivat väliltä 5,5 – 6,7 uSv/h ja kasan sivuilla annosnopeudet olivat välillä 3,4 – 6,9 uSv/h. Tulosten perusteella voidaan arvioida että B-louhoksen malmissa, ainakin ensimmäisessä 2000 tonnin erässä, uraanipitoisuus on suurusluokaltaan lähes 1000 ppm." Tässä tapauksessa siis tietoisesti kaivosyhtiö Dragon Mining johtaa ihmisiä ja päättäjiä harhaan sekä myös TUKESin virkamiehet kuuluttavat tietoisesti väärin valtaushakemukset. Tämä on erityisen raskauttavaa, koska näin tehdessään heikennetään paikallisten ihmisten

oikeuksia, valitusmahdollisuuksia ja laajempia kuulemiskierroksia. Vaadimme valtaushakemuksien uudelleen kuuluttamista ja rangaistuksia kaivosyhtiölle ja TUKESin virkamiehille, koska he tarkoituksellisesti edistävät asioiden käsittelyä kaivosyhtiöille myönteisesti.

Yhteenvetona:

Kaivosvaltauksia ei tule myöntää ja kaikki kaivosvaltauksien on käsiteltävä uuden kaivoslain mukaan. Vanhan Lapin alueella on lisäksi jäädytettävä kaikki kaivosvaraus- ja valtaushankkeet siihen asti kunnes maa- ja kaivosasiat on ratkaistu ja ILO sopimusratifioitu. Dragon Miningin kaivosohjelma valtauksineen on uhka kuusamolaiselle kalastus, metsästyksen ja marjastuksen peronhoitokulttuurille.

Perustelut:

1. Kuulutusilmoituksen mukaan valtausoikeus tarkoittaa malminetsintään liittyvää tutkimusoikeutta mahdollisen esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi. Hakemusasiakirjoista ei kuitenkaan käy ilmi tuon esiintymän aikaisemmin tutkittuja tietoja, joiden perusteella me (joiden oikeuteen, velvollisuuteen, elinympäristöön, työntekoon ja alueen virkistyskäyttöön asialla voi olla huomattava vaikutus) voisimme muodostaa kokonaiskäsityksen hankkeesta. Täten katsomme, että emme ole saaneet riittäviä tietoja käyttöömmemme. Koska kaivosviranomaisen pyytää yleisellä kuulutuksella meiltä mielipidettä, tuomatta kuitenkaan esille nimenomaan TUKES:in hallinnassa olevia kyseiseen alueeseen liittyviä oleellisia tutkimustietoja sekä nykyisiä varaus-, valtaus- ja kaivospiiritietoja, eikä toisaalta ole huolehtinut siitä että hakemusasiakirjoissa olisi nuo tiedot olleet, katsomme ettei menettely täytä Århusin sopimuksen ja Suomen perustuslain edellyttämää viranomaisen tiedoksiantovelvollisuutta kansalaisille, heidän elinympäristönsä koskevaan ennakkolliseen tiedonsaantioikeuteen nähden.
2. Dragon Miningin Petäjävaaran valtaushakemukset sijaitsevat saman yhtiön ns. Kitkajoen Käylän ja Säkčilän kylien väliin sijoittuvan Juomasuon kaivosohjelman ympärillä. Tukes ei ole edellyttänyt hakijayhtiötä kuvaamaan tuon kaivosohjelman tilannetta, eikä myöskään tämän valtaushakemuksen (malminetsintäluvan) liittymistä tuohon kaivosohjelmaan. Tosiasiallisesti kuitenkin nämä hankkeet liittyvät toisiinsa, ja niiden yhteisvaikutukset ovat niitä vaikutuksia, jotka elinympäristöömme ja tulevaisuuteemme vaikuttavat. Kokonaiskuvan muodostamisen kannalta oleellisten tietojen pimittäminen on kansalaisten perusoikeuksien rikkomista. Katsomme, että hakemusten kuulutusten yhteydessä on tuotava esille kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen kokonaiskäsityksen luomiseksi kyseisestä hankkeesta. Nyt nuo tiedot puuttuvat.
3. Kaivosviranomaisen tiedossa on (he ovat julkisesti ja seminaareissa asiaa käsitelleet), että ns. Juomasuon alueella, Käylän ja Säkčilän kylien välissä on voimakas uraaniesiintymä, sillä niitä on raportoitu kaivosviranomaiselle 60-luvulta lähtien. Kun kaivosviranomaisen ei tuo näitä esille, ja sallii hakijayhtiön todeta tarkennuspyynnön jälkeenkin, että kaivoskivennäisenä on kulta ja kyllä seuralaismineraalit, on menettelyä pidettävä harhauttavana ja haitankärsijöiden oikeuksia loukkaavana. Ilmeisesti pitoisuudeltaan merkittävin seuralaismineraali on uraani, mutta siitä vaietaan sekä hakijayhtiön että kaivosviranomaisen suulla. Kaivosviranomaisen tuo ilmi, että hakemusta käsitellään niin sanotun vanhan kaivoslain mukaisesti. Mutta jo 2006 kaivosviranomaisen teki päätöksen, että uraaninetsintä käsitellään muita malminetsintähakemuksia perusteellisemmin ja ennen päätöksen tekoa suoritetaan laaja kuulemiskierros, jotta kuntien, kuntalaisten ja asianomistajien mielipiteet tulisivat riittävän hyvin kuulluksi ja myös mahdollisten haitankärsijöiden edut otetuksi huomioon

perustuslain edellyttämällä tavalla. Todettakoon myös, että samalla perusteella uuteen kaivoslakiin määriteltiin uraaninetsintään erityispykälät.

Nyt tässä hakemuksen kuulutuksessa uraanista vaietaan kokonaan. Katsomme, että uraanista vaikenemisen perusteluksi ei riitä, että etukäteen otaksutaan alueella olevan yksi rahalliselta arvoltaan arvokkaampi kaivoskivennäinen. Kaivosyhtiö miettiköön kullanetsintää, mutta me, joilta mielipidettä nyt kysytään, emme ole kullan jatkojalostajia vaan meitä kiinnostavat kaikki haitalliset mineraalit, joihin tämän malminetsinnän yhteydessä kosketaan. Katsomme, että kaivosviranomaisen harkinnassaan ei saa asettaa hakijayhtiön nimellisesti kirjaamaa kiinnostusta, ”kultaa”, alueen ihmisten kiinnostuksen, ”haitalliset mineraalit”, yläpuolelle. Hakemusasiakirjojen, joiden avulla mielipiteitä kysytään, on annettava riittävää informaatiota mielipiteen muodostamista varten. Nämä kyseessä olevat asiakirjat piilottavat oleelliset tiedot, joiden perusteella voisi arvioida malminetsinnän haittavaikutuksia.

Huomautamme, että uraaninetsintä- tai etsimättömyystulkinta ei saa olla kiinni jonkin toisen mineraalin ja uraanin maailmanmarkkinahinnoista hakemuksen jättämishetkellä, eikä uraani saa poistua lupaharkinnasta kullan hinnan noustua uusiin huippuihinsa. Sieltä maaperästä se uraani ei kuitenkaan ole mihinkään poistunut ja kairaukset kohdistuvat edelleenkin siihen, oli kullan kilohinta mikä tahansa. Lupaharkinnan on perustuttava perusoikeuksiin eikä sen hetkisiin maailmanmarkkinahintoihin. Vaadimme, että tunnetulla uraanivyöhykkeellä sijaitseva valtaushakemus Petäjävaara 1 – 11 on käsiteltävä uraaninetsintä -periaatteiden mukaisesti, kuulutusmenettelystä alkaen.

4. Kuten kaivosviranomaisen tietää, mutta ei ole ilmituonut, hakijayhtiöllä on läheisyydessä muitakin laajoja varauksia, valtaushakemuksia ja kaivospiirejäkin. Niiden kaikkien yhteisvaikutus alueen keskeisiin elinkeinoihin, esim. matkailuun ja historialliseen poronhoitoon on suuri. Hakemusasiakirjoissa ei ole kuitenkaan esitetty, mitä vaikutuksia suunniteltu malminetsintä (kohdistuen tosiasiasa myös uraaniin) yksin ja erityisesti yhdessä muiden hankkeiden kanssa vaikuttaa matkailuun ja poronhoitoon. Hakijayhtiö vain pyrkii minimoimaan aiheutuvia haittoja, mutta ei esitä mitään arviota kaikkien hankkeiden yhteisvaikutuksista, eikä menetelmiä pienentää haittoja. Tältäkin osin hakemus on puutteellinen ja se on hylättävä.
5. Vaikutukset Natura-alueisiin on myös minimaalisesti kuvattu. Tämä vain yhden valtaushakemuksen kautta arvioitavat vaikutukset ympäristölle; ”ei vaikutusta”, on todellisuutta vääristävä menettely. Kaivosyhtiö toimii monilla läheisillä alueilla, eikä yhteisvaikutuksia nykytulkinalla arvioida koskaan, vaikka kaivosviranomaisen täydennyspyynnössään yhteisvaikutuksia edellytti tehtäväksi. Niitä ei tehty ja menettely sallittiin. Katsomme, että luontoarvoihin kohdistuvat vaikutukset, vesistövaikutukset mukaan lukien, eivät ole tehty riittävällä kattavuudella, eikä alueen kaikkien varausten, valtausten ja kaivospiirien yhteisvaikutuksia ole huomioitu haitankärsijöiden oikeusturvan edellyttämällä tavalla.
6. Ylä-Kitkajokivarren kauniit eräkosket on suunniteltu lisättäväksi Oulangan kansallispuistoon ja Juuma-Käylä välille Kitkajokivarteen on suunnitteilla Karhunkierroksen jatkoluku. Ylä-Kitkajokivarsi on merkittävä kalastuskohde yli 30 000e vuosilupatuloilla. Alue on merkittävämpi erästy-, kalastus- ja matkailualue, eikä sovellu kaivostoimintaan. Kitkajoessa on arvokas Kitkan taimenkanta ja raakkua, joka on herkkä uraanille ja raskasmetallipäästöille. Kaivosvaltauksien ja niillä tapahtuvien kairauksien (uraanimalmiossa) ovat uhka alueen pohjavesille ja vesistöille. Alue on kuusamolaisten

elävien kylien välissä (Käylä-Säkkilä-Kallunki-Juuma) ja Ala-Kitkan paliskunnan poronhoitoaluetta. Kitkajokivarressa mökkejä ja Säkkilä- ja Ajakkajärven rannoilla asuntoja ja mökkejä. Kairaukset ja koelouhinta vapauttaa suurempia radonkaasunpäästöjä alueelle, muodostaen uhan ihmisten elinympäristön turvallisuudelle. Radonin hajoamistuote on polonium, mikä kertyy ekosysteemiin ja ravintoketjuun. Koko alue kuuluu Ruka-Kitkajoki-Juuma matkailualueeseen ja oikeusvaikutteiseen osayleiskaavaan. Kaivosvaltauksia ja uraanikulta kaivoshanketta ei tulla alueelle sallimaan.

7. Kitkajokivarren Metsähallituksen hallinnoimat maa-alueet, jolle Dragon Mining hakee valtauksia ovat Kitkajokivarren Virrankylien (Käylä, Säkkilä, Kallunki ja Juuma) ikimuistoista kylien yhteisnautinta ja omistusaluetta. Alueen maiden omistusoikeus on Kuusamon lapinkylien saamelaisyhteisöillä, ei metsähallituksella. Alueella on yhä vahva kylien nautinta ja eräkäyntikulttuuri: metsäsaamelainen kalastus, metsästys ja poronhoitokulttuuri, joita Dragon Miningin kaivoshanke valtauksineen uhkaa. Muistutamme, että Kuusamon lapin kylät ovat voittaneet Kuusamon käräjillä, että he yksin omistavat maat- ja veet, sekä asia on vahvistettu myös toiseen kertaan ns. Kuusamon kylien ns. knihti-kontrahtissa, missä selvästi todetaan, että kuusamolaiset omistavat itsenäisesti maat- ja veet ikuisesti tulevaisuuteen. Ja siten yksin päättävät alueen maankäytöstä. Metsähallituksen omistusoikeus Kuusamossa ja Lapissa tulee selvittää ja ennen kaikkea valtion (TUKES) ”oikeus” luvittaa kaivosvaraus- ja valtauksia vanhan lapin alueelle pitää ensin selvittää, kunnes valtauksia voidaan myöntää. Esitämme, että kaikkien kaivosvaraus- ja valtauksien jäädyttämistä kunnes maaomistuskysymykset on selvitetty, ratkaistu ja ILO-sopimus ratifioitu.

Taustatietoja Kuusamon Kitkajokivarren uraanikultamalmioista:

Geologi Erkki Vanhanen oli esitellyt IAEA:n kokouksessa Kuusamon liuskealueen uraaniesiintymiä, Vanhanen, E., 1989a. Uraniferous mineralizations in the Kuusamo schist belt, northeastern Finland. Ss. 169—186. Julkaisussa Metallogenesis of uranium deposits. Proceedings of a technical meeting on metallogenesis of uranium deposits, 9—12 March 1987, Vienna, Intern. Atomic Energy Agency, Vienna’.

Juomasuon esiintymäalue paikannettiin keväällä 1985 geofysikaalisilta matalalentokartoilta. Paksuista maapeitteistä johtuen alueella on geofysikaalisten tutkimusten ohella tehty pääasiassa syväkairausta. [...]

Korkeimmat kulta- ja kobolttipitoisuudet on todettu sulfidipitoisesta serisiittikvartsikivestä, johon myös uraani, wolframi ja telluuri ovat rikastuneet. [...] [GTK M19/4613/-89/1/10 Heikki Pankka 7.12.1989]

Koerikastuksen jälkeen vuoden 1993 lopulla Outokumpu Oy raportoi STUK:in vaatimia asioita, (lyhennettyjä kohtia raportista) mm.:

- Koelouhitun malmin uraanipitoisuus 0,02 – 0,075 %, oli huomattavasti korkeampi, kuin koko esiintymälle oli arvioitu.

- Vaahdotusrikaste [kultarikaste], jonka uraanipitoisuus oli malmityypistä riippuen 0,007 – 0,17 %, on toimitettu Saattoporin rikasteeseen sekoitettuna (1:10) Harjavallan sulattoon, jossa se jatkokäsitellään sekoitettuna muihin sulaton raaka-aineisiin.

- Tärypöytärikästeen U-pitoisuus oli 1,9 – 45,4 %. Ennakoarveluihin nähden korkea pitoisuus selittyy rikkaalla malmilla. Rikastuksen jätehiikka on sijoitettu Rautuvaaran rikastushiekka-alueelle tehtyyn kaivantoon. Tärypöytärikäste sekoitettiin myöhemmin Pahtavuoman malmiin (n.5000 tn), jonka rikastuksen jätehiikka johdettiin samaan kaivantoon. Kaivantoon on sen jälkeen pumpattu Saattoporan malmin rikastushiekkaa. Alueen päällä tehtyjen mittausten mukaan säteilytaso on samaa luokkaa kuin Rautuvaaran alueen taustasäteily.

- Juomasuon louhoksella STUK:in tutkija Mika Markkanen teki mittauksia. [...] Tuloksista voidaan todeta, että eräissä tapauksissa vuosittainen säteilyannos voi nousta lähelle säteilytyön raja-arvoa 5 mSv.

Raportin liitteessä 3 kuvataan mitattuja työntekijöiden säteilyannoksia mm.:

- [...] Näiden tulosten perusteella näyttää siltä, että millään tutkituista malmeista ei voida työskennellä lähimainkaan koko vuoden tuntimäärää täyteen tärypöytärikästeen kuivatuksessa. B-malmilla raja [säteilytyön vuosiansios] täyttyy jo kahdessa kuukaudessa.

[Risto Anttonen, Outokumpu Mining Oy:n raportti STUK:ille Juomasuon koerikastuksen säteilymittauksista 2.12.1993.]

Geologi Erkki Vanhasen väitöstutkimuksen 2001 (Oulun Yliopisto) aiheena oli 'Geology, mineralogy and geochemistry of the Fe-Co-Au-(U) deposits in the Paleoproterozoic Kuusamo Schist Belt, northeastern Finland (Kuusamon liuskealueen varhaisproterotsooisten rauta-koboltti-kulta-uraaniesiintymien geologia, mineralogia'. Ote väitöstutkimuksen esipuheesta: [...] Kuusamon malmiesiintymät ovat voimakkaasti rikastuneet raudan, koboltin ja kullan suhteen. Myös kuparia, molybdeenia, uraania, volframia, vismuttia, telluuria, seleeniä sekä harvinaisia maametalleja esiintyy. Kulta yhdessä koboltin kanssa on merkittävin hyödynnettävä metalli mahdollisen kaivostoiminnan alkaessa. Muilla metalleilla on merkittävä tutkimuksellinen painoarvo paikannettaessa vastaavantyyppisiä malmiesiintymiä. [...]

Juomasuon koelouhoksen ja sen vierestä Kitkajokeen menevän Hangaspuron veden laatu tulee mitata raskasmetalleista, uraanista, toriumista, radiumista, arsenikista, rikistä, koboltista ym. muusta. Ongelmana on että Dragon on poistanut suojaavaa maakerrosta alueella ja Dragonin osakas Outokumpu aikoinaan koelouhi alueella. STUK:in raportissa 28.10.1992 "Säteilymittaukset Juomasuon louhoksessa" s. 2) koelouhinnan aikana todetaan (suora lainaus): "Jo louhittu malmi oli yllättävän uraanipitoista. Kasan päältä mitatut annosnopeudet olivat väliltä 5,5 – 6,7 uSv/h ja kasan sivuilla annosnopeudet olivat välillä 3,4 – 6,9 uSv/h. Tulosten perusteella voidaan arvioida että B-louhoksen malmissa, ainakin ensimmäisessä 2000 tonnin erässä, uraanipitoisuus on suurusluokaltaan lähes 1000 ppm."

Uraani on tunnetusti myrkyllinen ja säteilevä raskasmetalli, erittäin haitallisine tytäraineineen. Uraani on herkästi vesiliukoinen ja siten vaikeasti hallittavissa säiden ja sateiden armoilla olevissa avolouhoksissa. Yleisenä ongelmana uraanin riskien aistimattomuus, näkymättömyys, haistamattomuus – mikä johtaa monet harhaan uraania sisältävien kaivoksien riskien osalta. Kuitenkin eri mittareilla on voitu kansainvälisesti todeta, että uraania sisältävän kaivostoiminnan terveys- ja ympäristöriskejä ovat:

a) Liukoisten radioaktiivisten ja kemiallisesti myrkyllisten materiaalien joutuminen pohjaveteen ja vesistöihin.

b) Louhinta- ja murskausjätealtaiden peittämisestä aiheutuvat katastrofit ja hidas saastuminen.

c) Radioaktiivisesti ja kemiallisten myrkyllisen pölyn leviäminen ilmavirtojen myötä ihmisiin eläimiin, kasvistoon, vesistöihin ja kaloihin.

d) Radonkaasun päästöt: radonin ja sen hajoamistuotteiden leviäminen ilmavirtojen mukana laajalle alueelle.

e) Kemiallisten yhdisteiden vuotaminen vesistöihin ja pohjaveteen: Kaivosten ja malmirikastamoiden jätteet sisältävät mm. raskasmetalleja, happoja, ammoniakkia ja myrkyllisiä suoloja.

Näitä vaatimuksia tukee myös STUKin toteamus raportissa "Säteilymittaukset Juomasuon louhoksella"(22.10.1992 s. 3 suora lainaus): "Louhittavan malmin uraanipitoisuus on, ainakin B-louhoksen osalta, merkittävästi suurempi kuin etukäteen arvioitiin. Mikäli näin on myös muiden louhittavien malmien osalta, tulee koerikastuksessa syntyvä jätehiikkakasa sisältämään suuria määriä radioaktiivisia aineita. Niillä saattaa olla säteilyvaikutuksia ympäristöön pitkän ajan kuluessa. Esim. sadevedet voivat liuottaa kasasta radioaktiivisia aineita jotka voivat kulkeutua pidemmälle alapuoliseen vesistöön."

STUK vaati jo 1990-luvulla lausunnossaan Outokummulle avointa tiedostusta uraanista ja muista ongelmista alueen kyläläisille ja kuusamolaisille sekä suojaavia ja peittäviä jälkitoimia alueelle. Tätä Dragon Miningin osakas Outokumpu Oy ei koskaan tehnyt ja Juomasuo peittämätön uraanilouhos kylien välissä on elinympäristöriski kyläläisille.

Hakijan vastine

Kuusamon kaupungin lausunto (25.9.2013, 14.10.2013)

Kiehtäjän ranta-asemakaava on saanut lainvoiman 5.7.2012. Hakija rajaa lausunnon mukaisesti Petäjävaara 1-11 valtaushakualueesta pois Kiehtäjän ranta-asemakaavaan kuuluvan alueen. Hakija minimoi malminetsinnästä ja tutkimuksista ympäristölle ja muille käyttäjille aiheutuvat haitat.

Valtaushakemusasiaan sovellettavassa vanhassa kaivoslaissa (503/1965) tai luonnonsuojelulaissa (1096/1996) ei edellytetä luontoarvojen selvittämistä ennen valtauksen myöntämistä tai valtauksen edellytyksenä. Valtausasiaa ratkaistaessa selvitetään valtauksen esteet. Lisäksi on noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Valtausalueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia luonnonsuojeluohjelmia, kansallis- tai luonnonpuistoja, muita luonnonsuojelualueita, luonnonmuistomerkkejä, luontotyyppirajauksia, luonnonsuojelulain mukaisia maisema-alueita tai Natura 2000 -verkostoon sisällytetyjä alueita. Mikäli alueella tavataan rahoitettuja kasvi- tai eläinlajeja taikka EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuja eläinlajeja, luonnonsuojelulain säännöksiä on noudatettava sellaisenaan. Tutkimusten tekeminen valtausalueella ei edellytä lausunnon mukaista luontoarvoselvitystä.

Hakija ei otaksu alueella olevan uraanimalmia eikä etsi sitä. Hakijan tavoitteena ei ole harjoittaa ydinenergialaissa (990/1987) ja säteilylaissa (592/1991) tarkoitettua uraanikaivostoimintaa. Tutkimuksissa selviää silti myös se, onko kallioperässä uraania tai muita raskasmetalleja haitallisessa määrin. Jos uraania tai uraaniyhdisteitä on kivessä >0,1 %

(1 kg/t), se on uraanimalmia ja luokitellaan jätteenä vaaralliseksi. Uraani ja uraaniyhdisteet on luokiteltu kemikaalilaissa (744/1989, T+ ja R26/28, asetuksella SosTMA 5/2010 kumottu vanha aineluettelo SosTMA 509/2005 sekä EY 1272/2008). Uraania on sinänsä kaikkialla Suomen luonnossa, keskimäärin 4,5 g/m³ eli alle 2 g/t sekä GTK:n uraanikartoista tarkemmin ilmenevillä uraanivyöhykkeillä enemmän kuin keskimäärin, mutta se ei ole uraanimalmia vaan kohonneita raskasmetallipitoisuuksia.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto (5.9.2013)

Hakija minimoi malminetsinnästä ja tutkimuksista ympäristölle ja muille käyttäjille aiheutuvat haitat. Maastossa liikkuessamme käytämme valmiita kulku-uria ja vältämme puusto- ja taimivaurioita sekä eläimille aiheutuvaa häiriötä mahdollisuuksien mukaan. Tutkimustyö ja siihen liittyvä alueiden käyttö rajoitetaan muutenkin niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi.

Kuusamon nokkasara ja ruosteheinä eivät ole lettokehrän tavoin erityisesti suojeltavia lajeja, mutta hakija välttää sekä yksittäisten kasvien vahingoittamista että lausunnon mukaisesti niiden esiintymispaikkojen (erityisesti lettosoilla) hävittämistä ja heikentämistä. Sama koskee neidonkenkää, jonka poimiminen, kerääminen, leikkaaminen, irtikiskominen tai hävittäminen on kielletty.

Harjasuo–Laurinkorvessa on suojeltuja luontotyyppisiä (letot 90 %) ja pieneltä osin myös priorisoituja luontotyyppisiä. Alueen kosteustasapainoa ei heikennetä. Kasvilajeista on suojeltu lettorikko, luontodirektiivin liitteen I lintulajeja on neljä. Etäisyydet Kokkojärvi–Kuivajärven osa-alueille ovat niin pitkät, ettei tutkimustoiminta valtausalueella voi vaikuttaa sinne teoriassakaan. Hakijan tutkimustoiminta ei heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueet on liitetty verkostoon.

Hakijan edustaja esittää lausunnon mukaisen tietopyynnön ja on muutenkin aina tarvittaessa yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen sen intressiin valvonta- tai lupaviranomaisena mahdollisesti kuuluvissa asioissa. Hakija ottaa lisäksi yhteyttä ympäristöasioissa, joissa voidaan hyödyntää ELY-keskuksen asiantuntemusta ja tietoa.

Alakitkan paliskunnan lausunto (3.9.2013)

Hakija minimoi malminetsinnästä ja tutkimuksista porotaloudelle ja muulle ympäristölle aiheutuvat haitat. Tutkimukset suoritetaan niin, etteivät ne vaaranna poronhoidon toimintaedellytyksiä. Tutkimustyö ja siihen liittyvä alueiden käyttö rajoitetaan muutenkin niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoja tai haittoja. Hakijan edustaja on tarvittaessa yhteydessä Alakitkan paliskuntaan, jotta porotalouden ja malminetsintä- ja tutkimustoimien yhteensovittaminen onnistuu mahdollisimman hyvin.

Poronhoitolain 42 § ei koske valtaushakemuksessa tarkoitettua toimintaa. Hakija korvaa silti tutkimustyöstä mahdollisesti aiheutuvan vahingon tai haitan. Tutkimustyön loputtua valtausalue saatetaan yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

Vaikka säteilylakia (592/1991) sovelletaan valtausvaiheessa, hakija ei harjoita säteilytoimintaa. Valtaushakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ei synny radioaktiivista jätettä. Tutkimustoiminnalla ei ole vaikutusta poroista mitattaviin pitoisuuksiin.

Poroelinkeinolle aiheutuvat haitat ja vahingot minimoidaan edellä kuvatulla tavalla ja tarvittaessa korvataan. Vaikutukset ovat vähäisiä eikä niitä tarvitse erikseen laajemmin valtaustuvan myöntämisen edellytyksenä tai valtausvaiheessa selvittää.

mielipide (20.8.2013)

Hakija otaksuu löytävänsä valtaushakualueelta kultaa. Tutkimuksissa selviää, onko kultaa riittävästi kaivostoimintaa varten.

Valtaushakemuksen mukaisiin tutkimuksiin ja kaivostoimintaan liittyvät korvaukset ja niiden perusteet on säädetty kaivoslaissa ja kaivosasetuksessa.

Malminetsintätutkimuksista mahdollisesti aiheutuvat vahingot ja haitat korvataan kaivoslain ja hakijan toimintavastuuperiaatteiden mukaisesti. Hakija ei ole hakenut kaivospiirin määräämistä tai kaivosoikeutta.

mielipide (4.9.2013)

Kiehtäjän ranta-asemakaava on saanut lainvoiman 5.7.2012. Hakija rajaa mielipiteen mukaisesti Petäjävaara 1-11 valtaushakualueesta pois Kiehtäjän ranta-asemakaavaan kuuluvan alueen.

Nokia Asset Managementin lausuma (9.9.2013)

Hakija minimoi malminetsinnästä ja tutkimuksista ympäristölle ja muille käyttäjille aiheutuvat vahingot ja haitat. Tutkimustyö ja siihen liittyvä alueiden käyttö rajoitetaan muutenkin niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoja tai haittoja. Tarvittaessa vahinko tai haitta korvataan kaivoslain mukaisesti.

Etäisyys valtausalueen rajalta Tikkuniemen rakennuksiin on niin suuri, ettei edes kaivostoiminnasta voisi aiheutua vahinkoa tai haittaa. Luontoarvot arvioidaan objektiivisesti ja ne otetaan huomioon niin kuin hakijan vastineesta ELY-keskuksen lausuntoon ilmenee. Lausumassa viitatuilla luontoarvojen heikentymiselle tarkoitettaneen jonkinlaista kiinteistöjen arvoa alentavaa viihtyvyyshaittaa, jollaista valtaushakemuksen mukaisesta työstä ei voi aiheutua.

Hakija ei ole hakenut kaivospiirin määräämistä tai kaivosoikeutta. Tutkimuksissa selviää, onko kultaa riittävästi kaivostoimintaa varten. Lausumassa on ennenaikaisesti lausuttu kaivostoiminnan vaikutuksista.

Hakija ei ole hakenut lausumassa tarkoitettua malminetsintä lupaa vaan valtausoikeutta. Valtausoikeuden myöntämiselle lausuman antajan alueelle ei ole esteitä.

Valtaushakemuksen mukaisesta toiminnasta ei ennakoida aiheutuvan vahinkoa tai haittaa lausuman antajan elinkeinotoiminnalle. Lausuman antajan aluetta ei pidä rajata valtausalueen ulkopuolelle, koska valtauksen esteitä ei ole.

Lausuman antajalla on oikeus hakea muutosta päätökseen.

Rakennus ja Kiinteistömarkkinointikamari Oy:n lausuma (10.9.2013)

Lausunnossa viitattu huvila ei ole haettujen valtausalueiden sisällä. Etäisyys huvilasta valtausalueen rajalle on yli 50 metriä. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

Valtauksen esteitä ei ole, joten hakijan käsityksen mukaan ei ole perusteita rajata kiinteistön aluetta osaksikaan hakemuksen mukaisen valtausalueen ulkopuolelle.

Valtaushakemuksen mukainen tutkimustoiminta ei vaikuta kiinteistön arvoon. Tutkimustyö ja siihen liittyvä alueiden käyttö rajoitetaan niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoja tai haittoja. Jos ennalta arvaamatonta vahinkoa tai haittaa aiheutuu, sellainen korvataan kaivoslain mukaisesti.

mielipide (10.9.2013)

Mielipiteessä ei otettu kantaa valtauksen esteisiin Kuusamossa. Outokumpu Mining Oy:n hakemien ympäristö- ja vesilupien nojalla hakijan harjoittama toiminta Orivedellä ei liity tähän valtaushakemukseen. Valtaustoiminta tai muukaan hakijan toiminta ei ole vastuutonta. Valtaushakemuksen mukaisista tutkimuksista ei ennakoida aiheutuvan vahinkoa tai haittaa. Mahdollinen vahinko tai haitta korvataan kaivoslain mukaisesti.

mielipide (11.9.2013)

Mielipiteessä ei otettu kantaa valtauksen esteisiin Kuusamossa. Hakija ei ole hakenut valtausta Orivedelle eikä se ole perustanut Oriveden tai Talvivaaran kaivoksia. Outokumpu Mining Oy:n hakemien ympäristö- ja vesilupien nojalla hakijan harjoittama toiminta Orivedellä ei liity tähän valtaushakemukseen. Hakijan harjoittama toiminta on vastuullista.

Kuusamoon tehdyn valtaushakemuksen mukaisista tutkimuksista ei ennakoida aiheutuvan vahinkoa tai haittaa. Mahdollinen vahinko tai haitta korvataan kaivoslain mukaisesti.

mielipide (11.9.2013)

Mielipiteessä ei otettu kantaa valtauksen esteisiin, joita ei ole. Valtaushakemuksen mukaisista tutkimuksista ei ennakoida aiheutuvan vahinkoa tai haittaa. Mahdollinen vahinko tai haitta korvataan kaivoslain mukaisesti.

mielipide (10.9.2013)

Mielipiteessä ei otettu kantaa valtauksen esteisiin. Valtaustoiminta tai muukaan hakijan toiminta ei ole vastuutonta. Valtaushakemuksen mukaisista tutkimuksista ei ennakoida aiheutuvan vahinkoa tai haittaa. Mahdollinen vahinko tai haitta korvataan kaivoslain mukaisesti.

vastaus (11.9.2013)

Asuinrakennus sijaitsee valtaushakualueen ulkopuolella.

Valtaushakemuksen mukaisista tutkimuksista ei ennakoida aiheutuvan vahinkoa tai haittaa vedenotolle eikä muutenkaan asuinrakennuksen käytölle. Hakija korvaa mahdollisen vahingon tai haitan kaivoslain mukaisesti.

Hakija ei ole hakenut kaivospiirin määräämistä tai kaivosoikeutta. Tutkimuksissa selviää, onko kultaa riittävästi kaivostoimintaa varten.

Pohjoisin neljästä tilan Keskitalo palstasta sijaitsee valtausalueen Petäjävaara 8 itäpuolella. Sillä ei ole rakennuksia. Kiinteistön keskimmäiset palstat ovat ainoita, jotka sijaitsevat valtausalueella (Petäjävaara 1). Niillä ei ole asuinrakennuksia. Asuinrakennus sijaitsee eteläisimmällä palstalla, joka jää valtausalueiden ulkopuolelle Petäjävaara 1:n eteläpuolelle Ahvenjärvestä länteen. Eteläisin palsta ja Ahvenjärvi näkyvät kuvassa.

Etäisyys asuinrakennukseen on yli 100 metriä. Valtauksen estettä ei ole. Länsipuolella on tila Takalo. Tutkimustöiden edetessä hakija ottaa kiinteistön haltijaan yhteyttä ja varmistaa, ettei tilalta Takalo tilalle Keskitalo tuleville vesijohdoille aiheudu vahinkoa. Tieto on tärkeä, koska vesijohtoa ei ole merkitty rasitteena kiinteistörekisteriin.

Kitkan viisaat ry:n muistutus (16.9.2013)

Muistutuksessa on virheitä, vääriä käsityksiä ja johtopäätöksiä. Ennen kaikkea siihen on sekoitettu valtausasiaan kuulumattomia asioita. Lisäksi siinä on lausuttu saamelaiden, asiansaisten ja yleisönkin puolesta ilman valtakirjaa. Hakija vastaa siihen soveltuvin osin valtaushakemusasiassa ja levitetyn väärän informaation korjaamiseksi.

Kitkan Viisaat ry:llä (RN:o 201.594) ei ole puhevaltaa vanhan kaivoslain mukaisesti käsiteltävässä valtausasiassa.

Valtaushakemus sisältää riittävän informaation hakemuksen mukaisesta toiminnasta niin, että sen perusteella voi arvioida valtausten esteiden olemassaolon sekä ottaa huomioon luonnonsuojelulainsäädännöstä johtuvat velvoitteet. Valtausoikeuden myöntämiselle ei ole estettä. Hakija ei etsi uraania eikä hae valtausta uraaniestiintymien tutkimiseksi. Kullan yhteydessä on seuralaismetalleja sekä mahdollisesti raskasmetalli uraania.

Viranomaisena on kuuluttanut valtaushakemuksen asianmukaisesti. Ihmisiä ei johdeta harhaan. Valtausasia käsitellään uuden kaivoslain siirtymäsäännösten perusteella vanhan kaivoslain mukaisesti. Siihen ei sekoiteta muita valtausasioita. Lupahakemukset on ratkaistava ilman aiheetonta viivytystä. Uudet kansainväliset sopimukset, muiden

hankkeiden korvauskäsittelyt tai viranomaisten mahdolliset suojelupäätökset tulevaisuudessa eivät vaikuta niihin liittymättömien valtausasioiden ratkaisuaikatauluun.

Hakija on esittänyt oletuksen alueella olevista kaivoskivennäisistä perusteluineen sekä perustelut tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta. Yksityiskohtaisia tutkimuksia ei voi etukäteen esittää, koska tutkimukset tarkentuvat ja kohdentuvat valtausaikana. Tutkimustyöseloituksessa ilmoitetaan suoritettujen tutkimustöiden laatu ja olennaiset tulokset. Hakija on esittänyt kaivoslain mukaisen valtaushakemuksen, jonka perusteella on mahdollista arvioida valtauksen esteiden olemassaolo.

Århusin sopimuksen sisältö on ns. osallistumisoikeusdirektiivissä, jonka vaatimukset Suomen lainsäädäntö täytti pääsääntöisesti jo valmiiksi. Valtausasiassa ei ole kyse Århusin sopimuksen piiriin kuuluvasta ympäristöasiasta. Kyse ei ole myöskään kuulemisesta ennen laitoksen toiminnan mahdollistavaa lupaa.

Hakija ei hae kaivospiirin määräämistä tai kaivosoikeutta. Valtaushakemuksen mukainen toiminta ei ole uhka elinkeinoille tai kulttuurille. Hakijan tavoitteena ei ole harjoittaa ydinenergialaissa (990/1987) ja säteilylaissa (592/1991) tarkoitettua uraanikaivostoimintaa. Tutkimuksissa selviää silti myös se, onko kallioperässä uraania tai muita raskasmetalleja haitallisessa määrin. Hakija ei harjoita säteilytoimintaa. Valtaushakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ei synny radioaktiivista jätettä.

Hakija minimoi malminetsinnästä ja tutkimuksista ympäristölle ja muille käyttäjille aiheutuvat vahingot ja haitat. Tutkimustyö ja siihen liittyvä alueiden käyttö rajoitetaan muutenkin niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoja tai haittoja. Tarvittaessa vahinko tai haitta korvataan kaivoslain mukaisesti.

Hakijan tutkimustoiminta ei heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien Harjasuo-Laurinkorven tai Kokkojärvi-kuivajärven luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueet on liitetty verkostoon. Hakija on tarvittaessa yhteydessä ELY-keskukseen ja varmistaa kaikkien luontoarvojen huomioon ottamisen. Hakija olisi velvollinen suorittamaan Natura- arvioinnin, jos valtaushakemuksen mukainen toiminta todennäköisesti merkittävästi heikentäisi mainittuja luontoarvoja.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrätyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Kaavoitustilanne

Alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava. Valtausalueen pohjoisosa kuuluu 6.11.2008 hyväksytyyn Kuusamon oikeusvaikutteiseen osayleiskaavaan ja siinä Petäjävaaran kautta on osoitettu varaus paikalliselle ulkoilureitille. Muilta osin valtausalue kuuluu 22.8.1994 hyväksytyyn Juuman oikeusvaikutuksettomaan rantayleiskaavaan. Rantayleiskaavassa valtausalue on kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousaluetta. Hakemuksesta kuultaessa osa valtausalueen pohjoisosasta (alueella Petäjävaara 11) ulottui 23.5.2012 hyväksytyyn Kiehtäjän ranta-asemakaavan alueelle, jossa valtausalueelle on osoitettu mm. kaksi matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta.

Kuusamon kaupunki on edellyttänyt lausunnossaan, että ranta-asemakaavaan sisältyvät alueet tulee rajata pois valtausalueelta. Kaupunki ei ole muilta osin vastustanut valtauksen suorittamista.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syytä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Edellä esitetyn mukaisesti osa haetusta valtausalueesta Petäjävaara 11 sijaitsee Kiehtäjän oikeusvaikutteisen ranta-asemakaavan alueella. Vastineessaan hakija on rajannut ko. alueet valtauksesta kunnan lausunnossa edellytetyn mukaisesti.

Poikkeaminen kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdassa tarkoitetusta määräajasta

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Alueelle on kohdistunut aikaisempi valtausoikeus, joka on rauennut 31.12.2008. Nyt ratkaistavan hakemuksen vireille tullessa raukeamisesta on siten kulunut alle viisi vuotta. Kaivoslaissa säädetystä viiden vuoden aikarajasta poikkeaminen on mahdollista kaivosviranomaisen luvalla. Huomioiden rauenneiden valtausoikeuksien raukeamisajankohdan, oikeuksien haltijoihin liittyvät tekijät ja olosuhteet kokonaisuudessaan kaivosviranomainen ei ole hakemuksen käsittelyn yhteydessä havainnut estettä poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää siten hakijalle valtausoikeuden.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinoimismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta

keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunta voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaisille paliskunnille.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoinen ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Tutkimusojat ja -kaivannot on viivytyksettä merkittävä sekä tutkimuksen tultua suoritetuksi peitettävä siten, että niistä ei aiheudu vaaraa eläimille eikä ihmisille.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon. Määräyksellä varmistetaan osaltaan myös se, että tutkimuksesta ei aiheudu merkittävää haittaa poronhoidolle. Kohteiden merkitsemisessä ja aitaamisessa on käytettävä sellaisia materiaaleja, joista ei aiheudu vaaraa alueella liikkuville eläimille.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (527/2014) 119 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011)

valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Valtaajan tulee sovittaa Natura 2000 -kohteiden läheisyydessä sijaitsevilla alueilla tutkimustoimenpiteensä siten, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä Natura-valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Näiden kohteiden läheisyydessä sijaitsevilla alueilla suoritettavien tutkimusten osalta on esitettävä tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle ja Metsähallituksen Luontopalveluille sekä toimitettava suunnitelma tiedoksi kaivosviranomaiselle hyvissä ajoin ennen tutkimustöihin ryhtymistä.

Tämän päätöksen nojalla ei ole sallittua käyttää läheistä Natura-aluetta tutkimusten tekemiseen eikä kaivoslain (503/1965) 12 §:ssä tarkoitettuun liikkumiseen ja alueiden käyttöön.

Perustelut: Valtausalueiden läheisyyteen sijoittuu kaksi Natura-aluetta: SPA-alueena suojeltu ja lintuvesiensuojeluohjelmaan kuuluva Kokkojärvi-Kuivajärvi (FI1101639) kaakossa sekä SCI-alueena suojeltu ja soidensuojeluohjelmaan kuuluva Harjasuo-Laurinkorpi (FI1101622) sijaitsee aivan valtausalueen rajan tuntumassa, lähimmillään n. 40 metrin etäisyydellä idässä ja koillisessa. Kuivajärven osa-alue sijaitsee lähimmillään 700 metrin etäisyydellä haetuista valtausalueista, Kokkojärvi hieman kauempana.

Ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen ja valtaajan esittämän kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaisen tutkimussuunnitelman, valtausoikeuden nojalla sallittuja tutkimustoimenpiteitä on rajattava ja niiden suorittamistapaa ohjattava Natura 2000 -verkoston välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla alueilla.

Tässä määräyksessä Natura 2000 -kohteen läheisyydessä oleviksi alueiksi on katsottu ELY-keskuksen lausunnossa esitetyllä tavalla valtausalueisiin kuuluvat alueet, jotka sijoittuvat alle 300 metrin etäisyydelle Natura-alueajuksesta.

Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua ja että Natura-valinnan perusteena olevat luontoarvot säilyvät luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Tämän määräyksen myötä kaivosviranomaisen on päätöstä tehdessään ollut mahdollista arvioida, ettei luonnonsuojelulain 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä ole tarpeen toteuttaa.

13. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista oltava yhteydessä ELY-keskukseen ja neuvoteltava tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n, 46-47 §:n tai luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajeja koskevien Suomea velvoittavien säännösten nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan alueella esiintyy uhanalaisia kasvilajeja, joista lausunnossa on mainittu kuusamonnokkasara, ruosteheinä, neidonkenkä ja lettokehräsammal. Ruosteheinä, kuusamonnokkasara ja neidonkenkä ovat luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla rauhoitettuja kasvilajeja (LSL 42 §), joiden hävittämiseen tarvitaan lupa ELY-keskukselta (LSL 48 §). Neidonkenkä on luontodirektiivin liitteen IV (b) mukainen tiukasti suojeltava laji. Lettokehräsammal on erityisesti suojeltava laji (LSL 47 §). Lausunnossa mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys olla yhteydessä ELY-keskukseen, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

Ennen kairauksien, näytteenoton yms. tutkimustoiminnan aloittamista valtaajan tulee pyytää tarkemmat tiedot mainittujen lajien esiintymäpaikoista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta sen varmistamiseksi, ettei tiedossa olevaa uhanalaisen lajin esiintymispaikkaa hävitetä.

14. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- Valtausalueesta on rajattu pois kunnan lausunnossa ja maanomistajan mielipiteessä esiin tuotu oikeusvaikutteiseen ranta-asemakaavaan sijoittuva alue, joten myönnettyllä valtausalueella ei ole kaavoitukseen liittyvää valtauksen estettä.
- ELY-keskuksen lausunnossa esiin tuotujen luonnontilaisten suoalueiden osalta ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa erillistä lupamääräystä. Valtaaja on kuitenkin velvollinen olemaan yhteydessä ja neuvottelemaan ELY-keskuksen kanssa sekä valtausalueen läheisyydessä sijaitsevien Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden (lupamääräys 12) että uhanalaisten, rauhoitettujen ja suojeltujen lajien (lupamääräys 13) osalta. Näiden neuvottelujen yhteydessä ELY-keskuksella on mahdollisuus tuoda esiin myös luonnontilaisilla suoalueilla suoritettavia tutkimustoimenpiteitä ja niiden ajankohtaa koskevia näkökohtia. Lisäksi valtaajan on huomioitava lupamääräyksen 14 mukaisesti, että tehtävistä tutkimustoimenpiteistä ei saa aiheutua vesilain 2. luvun 11 §:n ja 3. luvun 2 §:n mukaisten kohteiden vaarantumista.
- Ympäristöä voimakkaimmin muuttavat tutkimustoimenpiteet - koelouhinta, kuivattaminen tai koerikastus taikka muut ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavat toimenpiteet - on rajattu lupamääräyksellä 11 pois suoraan tämän päätöksen nojalla suoritettavista toimenpiteistä. Hakemuksen sekä saatujen

viranomaislausuntojen perusteella voidaan arvioida, ettei suunnitelluista tutkimustoimenpiteistä aiheudu sellaisia pysyviä vaikutuksia, jotka vaarantaisivat alueen luontoa, pohjavesiä tai vesistöjä. Tämän päätöksen mahdollistamat tutkimukset eivät edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista. Valtausalueen sisällä ja tarpeelliseksi katsotuilta osin myös sen ulkopuolella vaikutuksia on lisäksi rajoitettu lupamääräyksillä 9-13 siten, että luonnon monimuotoisuus ja alueen virkistyskäyttö eivät häiriinny.

- Paliskunnan lausunnossa esitetty koskien suoritettavien tutkimusten vaikutuksia poronhoitoon ja porotalouteen on huomioitu lupamääräyksillä 5, 7 ja 9-11.
- Asian ratkaisussa sovellettavan kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6)-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa 50 metriä lähempänä rakennusta, jota käytetään tai aiotaan käyttää asuntona, loma-asuntona tai työhuoneena, taikka sellaista rakennusta varten varattua tonttia tai rakennuspaikkaa, jossa on aloitettu rakentamista tarkoittavat työt.

Rakennus ja Kiinteistömarkkinointikamari Oy:n mielipiteessä esiin tuotu rakennus sijaitsee yli 50 metrin etäisyydellä valtausalueen rajasta, joten sitä koskien ei ole tarpeen rajata haettua valtausaluetta.

Rakennuspaikan osalta kaivoslaissa tarkoitetun estevaikutuksen syntyä varten rakentamisen tulee olla aloitettu ennen valtausoikeutta koskevan hakemuksen vireilletuloa.

Mielipiteessä esiin tuotu rakennus ja lisärakennussuunnitelmat eivät edellä esitetty huomioiden ole kaivoslaissa tarkoitettuja valtauksen esteitä. Kaivosviranomaisen huomauttaa kuitenkin, että malminetsinnästä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi hakijan on oltava tarpeen mukaan yhteydessä alueella tai sinne johtavilla kulkureiteillä olevien rakennuspaikkojen omistajiin suunnitellessaan ja suorittaessaan malminetsintää alueella.

- Kaivoslaissa (503/1965) on lueteltu tyhjentävästi ne seikat, jotka ovat sellaisia malminetsinnän esteitä, joiden käsillä ollessa valtausoikeutta ei voida myöntää. Soveltuvien osien esteille on laissa määritelty myös suoja-alueet. Koska asiasta säädetään laissa, kaivosviranomaisen ei voi harkintansa mukaan tehdä mielipiteiden perusteella laissa säädetystä poikkeavia määräyksiä tai aluerajauksia.

Kaivoslakia sovelletaan koko Suomessa, eikä siinä aseteta eri puolilla maata sijaitsevia alueita eriarvoiseen asemaan toisiinsa nähden. Valtaus on omistuksesta riippumaton oikeus malminetsintätöiden suorittamiseen, ja lupaviranomainen on Tukesissa toimiva kaivosviranomaisen. Kaivoslain mukaan valtaus on myönnettävä, ellei sen myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Kuusamossa tai mielipiteessä esiintuodulla vanhan lapin alueella ei ole sellaisia maanomistusjärjestelyjä, jotka estäisivät valtausoikeutta koskevan hakemuksen ratkaisemisen ja valtausoikeuden myöntämisen. Sama koskee ILO sopimuksen ratifiointia ja sen vaikutusta hakemusten ratkaisemiseen.

- Hakemuksesta on tiedotettu kaivosviranomaisessa vakiintuneesti sovelletussa menettelyssä, ja kaivosviranomaisen on katsonut esitetyn kaivoskivennäisiä koskevan otaksunnan sekä tutkimussuunnitelman riittäväksi hakemuksen ratkaisemiseksi. Tässä harkinnassa on otettu huomioon erityisesti valtauspäätöksen

luonne ainoastaan tutkimustyöhön oikeuttavana päätöksenä sekä se, että kaivoslain (503/1965) mukaisessa tutkimustyössä käytettävät menetelmät on rajoitettu päätöksellä hakijan esittämän tutkimussuunnitelman ja lupamääräyksen 11 mukaisesti vain vähäisiä ympäristö- ja maisemavaikutuksia sisältäviin toimenpiteisiin.

- Kaivosviranomaisen pyytää Säteilyturvakeskukselta lausunnon valtaushakemuksista, joissa uraania on ilmoitettu etsittävän kaivoskivennäisenä. Säteilyturvakeskus on säännönmukaisesti todennut antamissaan lausunnoissa, että malminetsinnästä ei yleisesti ole perusteltua syytä epäillä aiheutuvan säteilyyn liittyvää vaaraa tai haittaa, eikä uraanin etsimiseksi tehtävä näytteidenotto poikkea säteilyturvallisuuden ja ympäristön kannalta muiden kaivoskivennäisesiintymien näytteenottotoiminnasta.

Kaivosviranomaisen katsoo, että nyt ratkaistavassa hakemuksessa esitetyt malminetsintätoimenpiteet ovat laadultaan ja laajuudeltaan sellaisia, että näiden tutkimusten tekemiselle ei tarvitse asettaa alueella esiintyvän uraanin johdosta erityisiä säteilyturvallisuutta koskevia vaatimuksia. Huomionarvoista tässä suhteessa on, että kuivattaminen, koelouhintaa ja -rikastaminen sekä muut ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavat toimenpiteet eivät ole sallittuja suoraan tämän päätöksen nojalla lupamääräyksen 11 mukaisesti. Tässä yhteydessä Säteilyturvakeskus on mahdollista ottaa mukaan lupamenettelyyn ja toiminnasta on ennen sen suunniteltua aloitusta tarvittaessa mahdollista edellyttää Säteilyturvakeskukselle tehtävää säteilyasetuksen (1512/1991) 29 §:n mukaista ilmoitusta.

- Hakemus on ratkaistu kaivoslain (621/2011) 178 §:n mukaisesti noudattaen, mitä valtaushakemuksen vireilletulohetkellä voimassa olleessa kaivoslaissa (503/1965) on säädetty. Mielipiteessä viitattuja kaivoslain (621/2011) 11 ja 45 §:ää ei siten sovelleta hakemuksen ratkaisemiseen. Alueella suoritettavan malminetsinnän aiheuttamien haittojen minimoimiseksi on asetettu lupamääräykset 9-13.
- Kaivoslain (503/1965) mukainen valtausoikeus ei muodosta hakijalle yksinomaista ja rajoittamatonta käyttö- tai hallintaoikeutta valtauksen kohteena olevaan alueeseen. Valtausoikeus tuottaa ainoastaan oikeuden tutkia aluetta toimittamalla valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi valtauspäätöksessä mainittuja määräyksiä noudattaen. Valtausoikeuden nojalla suoritettava toiminta ei siten sulje alueella muita maankäyttömuotoja pois. Lisäksi toimenpiteet on suoritettava mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa tuottavalla tavalla, ja tapauksessa, jossa vahinkoa tai haittaa aiheutuu, valtaaja on velvollinen korvaamaan nämä täysimääräisesti.
- Lupamääräyksen 4 mukaisesti maanomistajalla tai -haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista maastotöiden tai väliaikaisten rakennelmien aiheuttamasta vahingosta tai haitasta. Samaan määräykseen sisältyy se, että valtaajan on ilmoitettava kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille kirjallisesti etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Tässä yhteydessä maanomistajalla on mahdollisuus tuoda esiin tarpeelliseksi katsomiaan seikkoja koskien mm. tutkimustyössä käytettäviä reittejä ja kohteita sekä tutkimusajankohtia.

Hakemuksesta kuultaessa kertyneessä materiaalissa on tuotu esiin kaivostoimintaan liittyviä näkökohtia. Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (630/2010)

Poronhoitolaki (848/1990)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **29.10.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu
puhelin: 029 56 42800
telekopio: 029 56 42841
sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

